

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 19.6.2013
COM(2013) 447 final

**KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA
ÜLEMKOGULE, EUROOPA MAJANDUS-JA SOTSIAALKOMITEELE NING
REGIOONIDE KOMITEELE**

Koostöö Euroopa noorte heaks

Meetmed noorte töötuse vähendamiseks

KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA ÜLEMKOGULE, EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE

**KOOSTÖÖ EUROOPA NOORTE HEAKS
MEETMED NOORTE TÖÖTUSE VÄHENDAMISEKS**

Noored on Euroopa tulevase dünaamilisuse ja heaolu võti. Nende oskused, energia ja loovus aitavad Euroopal kasvada ja tõsta konkurentsivõimet ajal, mil me majandus- ja rahakriisist väljume. Samas on see kriis just noori eriti valusasti tabanud. Praegu on Euroopas töötä ligikaudu 6 miljonit alla 25aastast noort ning kokku on tööst, õpingutest või koolitusest eemale jäänud 7,5 miljonit eurooplast. 2013. aasta esimeses kvartalis oli noorte töötuse määr Euroopas 23,5 %, see on kaks korda rohkem kui kogu elanikkonda hõlmav niigi kõrge näitaja. Mõnes riigis on rohkem kui pooled tööd soovivatest noortest töötud.

See kujutab endast tohutut kasutamata reservi, mille kaotamine Euroopa ei saa endale lubada ning ühtlasi osutab see sotsiaalsele kriisile, mis jätkuda ei või. Noorte töötus avaldab väga tõsist mõju nii üksikisikutele kui ka ühiskonnale ja majandusele. Kui praegune suundumus kiirelt ei pöördu, ohustab tänane noorte töötuse määr nende noorte inimeste tulevast pikaajalist tööhõivet, samuti on sellel tõsised tagajärjed tulevasele majanduskasvule ja sotsiaalsele kaasatusele. Seepärast on Euroopa Liidu jaoks äärmiselt oluline aidata Euroopa laiemal majanduskasvu ja töökohtade loomise strateegia raames noortel tööturule siseneda ja seal püsida ning omandada ja edasi arendada oskusi, mis sillutavad neile teed tulevaseks tööalaseks tegevuseks.

Komisjon on kogu rahakriisi vältel teinud liikmesriikidega koostööd selle nimel, et leida lahendus suure ja üha süveneva tööpuuduse majanduslikele ja sotsiaalsetele tagajärgedele. Mõned selle töö viljad tulevad esile alles tulevikus: Euroopa vajab konkurentsivõime tõstmiseks põhjalikku struktuurireformi ning seda ei saa ellu viia üleöö. Seepärast peavad põhjalike reformidega kaasnema majanduskasvu edendamise kiirmeetmed, millega saaks aidata noortel tööd leida ja oskusi omandada. Need meetmed aitavad tõsta eneseusku ja näitavad noortele, et nende tulevik on helgem.

Komisjon on teinud mitu ettepanekut konkreetsete ja saavutatavate meetmete kohta, mille mõju oleks viivitamatu. Viimati esitati ettepanekud 2012. aasta detsembris noorte tööhõivepaketi raames ja 2013. aasta märtsis 6 miljoni euro eraldamiseks noorte tööhõive algatusele. Mõned neist ettepanekutest on vastu võetud ELi tasandil ning nende kaudu tuleb noortele võimalused kiiresti avada. Mõned ettepanekud tuleb ELi tasandil alles kokku leppida, eelkõige kuuluvad siia need, mis on seotud mitmeaastase finantsraamistikuga ajavahemikuks 2014–2020.

Eelöeldut arvesse võttes esitatakse käesolevas aruandes meetmed, mida on vaja viivitamata võtta selleks, et tuua noored tagasi tööturule, õppima ja koolitusse. Need meetmed hõlmavad järgmist:

- rakendada noortegarantii;

- investeerida noortesse Euroopa Sotsiaalfondi kaudu;
- rakendada võimalikult kiiresti noorte tööhõive algatus
- toetada ELi sisest tööjõu liikuvust EURESi kaudu;
- astuda samme koolist tööle ülemineku lihtsustamiseks, suurendades kõrge kvaliteediga õpipoisi- ja praktikakohtade pakkumist ja püüdes leida lahendusi oskuste puudumise probleemile;
- kiirendada reforme, mille pikaajaline eesmärk on tõelise ELi tööturu toimimine ning
- meetmed, millega toetada viivitamatut töökohtade loomist eelkõige VKEdes ja luua stiimulid noorte inimeste värbamiseks.

Mitmes nimetatud valdkonnas on ettevalmistustöö juba tehtud. Nüüd on prioriteet nimetatud meetmete võimalikult kiire rakendamine. Edu sõltub nii liikmesriikide poliitilisest tahtest kui ka erasektori suutlikkusest noorte jaoks võimalusi luua. EL ei saa asendada liikmeriigi tasandil tehtavat tööd, kuid ta saab aidata asju käima lükata, juhtides riigipõhistes soovitusel tähelepanu kõige olulisematele reformidele, levitades parimaid tavasid, suunates investeeringuid ELi eelarvest ja aidates noortel Euroopa ühtsest turust täielikku kasu saada.

Euroopa Komisjon kutsub Euroopa institutsioone, liikmesriike, sotsiaalpartnereid ja kodanikuühiskonda koostööle selles ettekandes kirjeldatud meetmete rakendamiseks. Lisaks sellele ootab komisjon Euroopa Ülemkogult nimetatud meetmetele tugevat poliitilist toetust.

1. Muudame noortegarantii reaalsuseks

Komisjon kutsus 2012. aasta detsembris esitatud noorte tööhõive paketi raames liikmesriike üles tagama, et noortele eurooplastele pakutaks nelja kuu jooksul pärast kooli lõpetamist või töötuks jäämist korralikku töökohta, võimalust haridust jätkata või õpipoisi- või praktikakohta. See ongi noortegarantii eesmärk.

Nõukogu võttis komisjoni ettepaneku vastu aprillis 2013. Nüüd on prioriteediks selle rakendamine. See kajastus ka komisjoni 2013. aasta riigipõhistes soovitusel. Komisjon on määratlenud kiirmeetmed, mida 19 liikmesriiki peavad võtma noorte töötuse vastu võitlemiseks, nende hulka kuuluvad aktiivne tööturupoliitika, riiklike tööturutalituste tugevdamine ning praktika- ja õpipoisi- ja praktikakohtade toetamine. Kõik need meetmed toetavad noortegarantii toimimist (asjakohaste soovitusel kokkuvõtet vt 1. lisast).

Noortegarantii rakendamine eeldab pidevaid investeeringuid liikmesriikides. Austria ja Soome puhul on kogemus juba näidanud, et investeering tasub ennast ära ning tegevusetusega kaasnevad majanduslikud ja sotsiaalsed tagajärjed on garantii rakendamisest hoopis kulukamad. Noortegarantii ei hakka tegelikkuses otsekohe toimima ning seepärast on

äärmiselt oluline, et protsess algaks juba praegu. Iga riik peaks esitama rakenduskava, milles on sõnaselgelt kirjeldatud, kuidas noortegarantii ellu rakendatakse ning milles võetakse nõuetekohaselt arvesse iga riigi ees seisvate probleemide ulatust ja laadi.

Seepärast kutsub komisjon:

- nõukogu üles noortegarantiid ja noorte tööhõivet käsitlevaid **riigipõhiseid** soovitusi heaks kiitma ning soovitab liikmesriikidel need kiiresti ellu rakendada;
- liikmesriike, mille mõnes piirkonnas on noorte töötuse määr suurem kui 25 %, esitama **noortegarantii rakenduskava** oktoobriks 2013. Sellises kavas tuleks selgitada noortegarantii rakendamist riiklikul tasandil, kirjeldada riigiasutuste ja muude organisatsioonide rolli, täpsustada rahastamist ning paika panna edusammude jälgimine ja ajakava. Muud liikmesriigid peaksid samalaadsed kavad esitama 2014. aasta kevadeks.

2. Euroopa Sotsiaalfondi kasutamine noorte heaks

Euroopa struktuurfondid on juba mitme kümnendi jooksul osutunud võimsaks tööhõive ja sotsiaalse ühtekuuluvuse kasvu toetajaks Euroopas. **Euroopa Sotsiaalfondi** (ESF) toetus moodustas ajavahemikul 2007–2013 ligikaudu 80 miljardit eurot. Kõikjal Euroopas on olulist toetust saanud projektid, mille eesmärk on noorte tööturule integreerimine ja inimkapitali areng.

Ajavahemikul 2014–2020 on Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidel (ESIF) äärmiselt oluline roll noorte toetamises ja noortegarantii rakendamises. Selleks et ESFi ja ESIFi vahendid 2014. aasta jaanuaris viivitamata kasutusele võtta, on kiiresti vaja kokkulepet järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ja selle rakenduskavade üle. Kokkuleppes peaks kajastuma noorte töötuse ennetamise ja selle vastu võitlemise olulisus: vähemalt 25 % ühtekuuluvuspoliitika rahastamisest tuleks suunata ESFi, et Euroopa inimkapitali tehtavateks investeeringuteks oleks võimalik kasutada vähemalt 80 miljardit eurot.

Samal ajal teevad liikmesriigid komisjoniga tihedat koostööd, et koostada järgmise põlvkonna rakenduskavad rahastamise tingimuste kohta. See on ainulaadne võimalus keskenduda uutes kavades majanduskasvu ja tööhõive seisukohast kõige olulisematele reformidele, mis on määratletud riigipõhistes soovitustes, ning eelkõige noortegarantii ellurakendamisele.

Seepärast kutsub komisjon:

- Euroopa Parlamenti ja nõukogu jõudma kiiresti kokkuleppele **mitmeaastase finantsraamistiku ja uute ESIFi eeskirjade** osas, et tagada vähemalt 25 % ühtekuuluvuspoliitika vahendite eraldamine Euroopa Sotsiaalfondile (vähemalt 80 miljardit eurot). Need liikmesriigid, kus noorte töötus on erakordselt kõrge, peaksid fikseeritud mahus vahenditega toetama noorte töötuse vähendamise seotud prioriteete;

- liikmesriike üles tõhustama komisjoniga tehtavat koostööd ESIFi **partnerluslepingute ja rakenduskavade** osas ning keskenduma jätkuvalt noorte tööhõivele ja inimkapitali tehtavatele investeeringutele ning haridus- ja koolitussüsteemide kohandamisele tööturu tegelikele vajadustele.

3. Noorte tööhõive algatuse käivitamine

Selleks et suunata finantsvahendeid konkreetsemalt piirkondadesse ja üksikisikutele, kes noorte töötuse ja tööturult kõrvalejäämise tõttu kõige rohkem kahju kannatavad, kiitis Euroopa Ülemkogu veebruaris heaks **noorte tööhõive algatuse** loomise ning sellele ELi eelarvest 6 miljardi euro suuruse toetuse andmise. Algatus keskendub 15–24aastastele noortele, kes ei ole hõivatud töö, õppetegevuse ega koolitusega ja täiendab ESFist noortegarantii rakendamiseks antavat toetust.

Komisjon kiirendas vajalike õigusaktide ettepanekute ettevalmistamist ja esitas need Euroopa Parlamendile ja nõukogule märtsis 2013¹. Nüüd on eriti tähtis, et Euroopa Parlament ja nõukogu need ettepanekud heaks kiidaksid ja rahastamise võimalikult kiiresti kättesaadavaks muudaksid.

3.1 Noorte tööhõive algatuse eesmärkide seadmine ja võimalikult kiire rakendamine

Komisjon tegi ettepaneku suunata noorte tööhõive algatuse tugi piirkondadesse, kus noorte töötuse määr on suurem kui 25 %, ja nendes piirkondades elavatele 15–24aastastele noortele. Neid kriteeriume tuleks järgida, sest läve mis tahes alandamine tooks kaasa vahendite liigse laialijaotamise, mis kahjustaks neid piirkondi, kus vajadus nende järele on suurim². Lisaks sellele on eriti oluline, et noorte tööhõive algatust kasutataks eelkõige noortegarantii rakendamise toetamiseks. Muid sihtrühmi toetatakse ESIFi muudest rahastamisallikatest, eelkõige ESFist.

Selleks et tagada noorte tööhõive algatuse rahaliste vahendite kättesaadavus kohe pärast õigusraamistiku heakskiitmist, teeb komisjon ettepaneku kohandada uut mitmeaastast finantsraamistikku selliselt, et kogu 6 miljardi euro suurune summa oleks kulukohustustena kättesaadav mitmeaastase finantsraamistiku kahe esimese aasta jooksul. Selle saavutamiseks oleks vaja muuta muude programmide rakendamise ajakava selliselt, et kulukohustuste aastased üldmahud jääksid samaks.

¹ COM(2013) 144 final

² Läve alandamine hõlmamaks ka neid piirkondi, kus noorte töötuse määr on üle 20 % ja toetuse laiendamine 25–29aastastele vähendaks toetust ühe tööturult, haridusest ja koolitusest eemale jäänud noore kohta 1360-lt eurolt 560 euron, mis kahjustaks oluliselt selle meetme tõhusust.

Liikmesriigid peavad olema valmis oma rakenduskavasid kohe käivitama ning neil peavad olema ette valmistatud projektid, millega aidatakse noortel leida häid töökohti, õpipoisiõppe- ja haridusvõimalusi. Rakendamine peaks algama viivitamata, veel enne partnerluslepingute lõplikku valmimist ja õigusraamistiku jõustumist. See sõltub sellest, kas liikmesriigid oma programmid õigeaegselt valmis saavad, komisjon vaatab need kiiresti läbi.

Seepärast kutsub komisjon:

- Euroopa Parlamenti ja nõukogu üles kiitma heaks **noorte tööhõive algatust**, millega toetatakse piirkondi, kus noorte töötuse määr on suurem kui 25 %, ja 15–24aastaseid mittetöötavaid ja mitteõppivaid noori ning mis keskenduks eelkõige noortegarantiid toetavatele meetmetele;
- Euroopa Parlamenti ja nõukogu kokku leppima, et kogu noorte tööhõive algatusele ettenähtud **6 miljardi euro suurune summa oleks kulukohustustena kättesaadav 2014. ja 2015. aastal**, muutma vastavalt järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kulukohustuse ajakava ja kohandama ESIFI eeskirju selliselt, et noorte tööhõive algatuse kulud oleksid abikõlblikud noorte tööhõive algatuse rakenduskavade esitamise kuupäevast alates, veel enne partnerluslepingute lõplikku valmimist ja õigusraamistiku jõustumist;
- liikmesriike üles **kiirendama noorte tööhõive algatuse konkreetsete kavade ettevalmistamist** ja esitama kavad 2013. aasta jooksul, et neid saaks viivitamata rakendada.

3.2 Noorte tööhõive tööühmade taaskäivitamine

Komisjon asutas 2012. aastal **noorte tööhõive tööühmad** koos nende liikmesriikidega, kus noorte töötus oli erakordselt kõrge. Nende tööühmade ülesanne oli tagada, et ELi struktuurifondide vahendeid kasutatakse noorte toetamiseks võimalikult tõhusalt. Selle töö tulemusena on ligikaudu 16 miljardit eurot ELi rahalisi vahendeid ette nähtud kiirendatud korras kättesaadavaks tegemiseks või ümberpaigutamiseks. Sellest saab abi rohkem kui miljon noort inimest ja selle töö tulemused on kohapeal juba nähtavad (vt allpool ja 2. lisa)

Näited noorte tööhõive tööühmade töö tulemustest

- **Portugalis** on algatuse „Impulso Jovem” raames toimunud ELi struktuurifondide vahendite ulatuslik ümberplaneerimine, sellest saab 2015. aasta lõpuks kasu 90 000 noort inimest ning sellega toetatakse 4 500 VKEd. 143 miljonit eurot EL vahendeid on ümber paigutatud, et rahastada meetmeid, mis on seotud praktikakohtadega olulisemates majandusharudes, samuti 18–30aastaste värbamise toetamine tööandja sotsiaalkindlustusmaksude hüvitamise kaudu.
- **Hispaanias** paigutati üle 286 miljoni euro ELi vahendeid ümber noortega seotud meetmetesse. Seni rakendatud meetmed hõlmavad tööhõivealaseid seminare, millel on osalenud ligikaudu 9500 noort. 142 000 noort on saanud kasu noori inimesi värbavate ettevõtete toetamisest sotsiaalkindlustusmaksu vähendamise vormis. Uues ettevõtluse ja noorte tööhõive strateegias on ette nähtud 100 täiendavat meetet noorte töötuse vastu võitlemiseks. Selliste meetmete jaoks on eraldatud 3,485 miljardit eurot; mõningaid meetmeid kaastahastab ESF. ERF toetab mitmeid konkreetseid meetmeid piirkondades, kus noorte töötuse määr on eriti kõrge.

- **Itaalias** on ühtekuuluvusmeetmete tegevuskava raames eraldatud 1,4 miljardit eurot noortele suunatud meetmetele, sh tööalase konkurentsivõime kava rahastamine Sitsiilias maksumusega 452 miljonit eurot, uued haridusvõimalused 65 300 Lõuna-Itaalia tudengile ja 13 000 uut liikuvusvõimalust. Teises etapis eraldati täiendavad 620 miljonit eurot noori ning mittetöötavaid ja mitteõppivaid noori toetavatele uutele meetmetele, nagu lastehoid, ettevõtluse edendamine ja koolist väljalangevuse vähendamine. Lisaks sellele kaasrahastab ESF meetmeid, millega toetatakse õpipoisiõpet (100 miljonit eurot) ning õpilaste ja kooli lõpetanute nõustamist ja töölevärbamist (36 miljonit eurot).

Positiivsele kogemusele tuginedes on komisjon valmis noorte tööhõive töörühmade tegevuse taaskäivitama ning laiendama seda liikmesriikidesse, mis on abikõlblikud noorte tööhõive algatuse raames. Asjaomaste liikmesriikide initsiatiivil toetavad loodavad töörühmad rakenduskavade kiiret ettevalmistamist ja annavad nõu, kuidas ESFi ja noorte tööhõive algatuse raames saadavaid ELi vahendeid noortegarantii rakendamiseks kõige paremini ära kasutada.

Seepärast kutsub komisjon:

- noorte tööhõive algatuse raames abikõlblikke liikmesriike tegema omal soovil koostööd komisjoni ekspertidega **noorte tööhõive töörühmade** kaudu, et saada sealt abi noortegarantii rakendamiseks ning ESFi ja noorte tööhõive algatuse vahendite sel otstarbel kasutamiseks. Selle protsessi toetamiseks koordineerib komisjon liikmesriigi palvel tehnilise abi andmist näiteks liikmesriikide mestimise kaudu.

4. Liikuvuse toetamine EURESi ja ESFi abil

Ühtne turg pakub noortele tohutuid töö-, õpipoisiõppe- ja koolitusvõimalusi. Kõik viitab sellele, et noored on varmad neist võimalustest kinni haarama. Muudes liikmesriikides pakutavate võimaluste õigeaegne leidmine ja kasutamine võib siiski osutuda keeruliseks. Seepärast on komisjon pikka aega tegutsenud liikuvuse lihtsustamise nimel, et sellest saaksid kasu nii üksikisikud ja tööandjad kui ka Euroopa majandus üldiselt.

Portaal EURES tagab juurdepääsu rohkem kui 1,4 miljonile vabale töökohale ja ligikaudu 31 000 registreerunud tööandjale. EURESi võrgustiku tegevus ei ole siiski veel saavutanud täisvõimsust. Komisjon on algatanud olulise reformi, et muuta EURESi süsteem vastuvõtlikumaks tööturu tegelikele vajadustele ja pöörata rohkem tähelepanu noorte inimeste liikuvusele, pakkudes võimalusi töö ja õppimise ühildamiseks (nt õpipoisiõppe kaudu). Lisaks sellele uuendatakse EURESi portaali, et muuta see kasutajasõbralikumaks ning aasta lõpus esitletakse EURESi hartat, mis sisaldab ühiselt kokku lepitud ELi suuniseid EURESi riiklike rakendusmeetmete kohta. Peale selle valmistab komisjon ette uusi õigusakte, et parandada EURESi teenuseid nii tööandjate kui ka tööotsijate jaoks. Eesmärk on pakkuda rohkem vabu töökohti ning parandada vabade töökohtade ja tööotsingute ühitamist, tihendades seejuures EURESi ja riiklike tööturuasutuste koostööd.

Noore inimese jaoks on välismaal töö- ja õppimisvõimaluste leidmine üks, nende kasutamine aga sootuks teine asi. Komisjon katsetab praegu uut süsteemi, mis aitab noortel EURESis

reklaamitavaid töövõimalusi ära kasutada ja VKEdel Euroopa eri paigust pärit noori tööotsijaid värvata. „**Sinu esimene EURESi töökoht**” on algatus, mis aitab noortel leida tööd teistes liikmesriikides, pakkudes rahalist abi keeleõppeks ja muudeks koolitusvajadusteks, reiskuludeks ja integratsiooniprogrammides osalemiseks, kui töö pakkujaks on VKE. „Sinu esimene EURESi töökoht” aitab leida töökoha umbes 5 000 inimesele kuues osalevas liikmesriigis ning seda laiendatakse 2013. aastal, et hõlmata ka õpipoisiõpet ja praktikakohti. Esialgused tulemused on olnud paljulubavad ning mõni liikmesriik, näiteks Saksamaa, on oma liikuvuskava ülesehitamisel lähtunud just sellest mudelist.

Järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohaselt pakutakse selliste sihtotstarbeliste kavade toetuseks Euroopa sotsiaalsete muutuste ja innovatsiooni programmi kaudu täiendavat otserahastamist igal aastal mahus ligikaudu 5 miljonit eurot. Ülesande ulatust arvesse võttes peavad liikmesriigid – riiklike tööturuasutuste kaudu– ja tööandjad suurendama rahalist toetust ELi sisese liikuvuse toel toimivale tööhõivele, võttes aluseks algatusest „Sinu esimene EURESi töökoht” saadud kogemusi. ESF pakub alates 2014. aastast rahalist abi keele- ja kutsenõustamiskoolitusel või vastuvõtva riigi integratsiooniprogrammis osalemiseks ning reisikulude katteks.

Seepärast kutsub komisjon:

- liikmesriike üles ESFi rahastamisvõimalusi ja riiklikke rahastamisallikaid ära kasutama, et **edendada ELi sisest töajõu liikumist** muu hulgas EURESi abil ning suurendama selleks riiklike tööturuasutuste suutlikkust;
- Euroopa Parlamenti ja nõukogu kaaluma kiiresti komisjoni poolt 2013. aasta lõpus esitatavat õigusakti ettepanekut **EURESi tugevdamiseks**.

5. Õpingutelt tööle ülemineku hõlbustamine

Abi, mida noortele antakse pärast kooli või ülikooli lõpetamist, et lihtsustada nende tööturule integreerumist, on noortegarantii toimimise lahutamatu osa. Komisjon soovitas selleaastastes riigipõhistes soovitustes 16 liikmesriigil keskenduda kutseharidusprogrammide reformile, et viia need vastavusse tööturu nõuetega, pannes rohkem rõhku väljaõppele töökohal ning kiirendades õpipoisiõppe ümberkujundamist. Seda protsessi saab toetada ELi eelarvest: liikmesriigid saavad haridus- ja koolitussüsteemi kvaliteedi ja tulemuslikkuse parandamiseks kasutada ESFi, noorte tööhõive algatuse ja programmi „Erasmus +” vahendeid.

Koolist tööle üleminekuks oli põhiküsimus noorte tööhõive pakettis, millega käivitati kaks konkreetset algatust ülemineku hõlbustamiseks: Euroopa Õpipoisiõppe Liit ja praktika kvaliteediraamistik.

5.1 Euroopa Õpipoisiõppe Liidu asutamine

Kogemuse najal võib öelda, et riigid, kus on tugev ja huvipakkuv kutseharidussüsteem, eelkõige need, kus on välja arendatud õpipoisiõppe ja töökohal toimuva väljaõppe süsteemid, on edukamad koolist tööle ülemineku korraldamises ning ka noorte töötus on seal väiksem. Õpipoisiõppe pakkumine ja kvaliteet on seega noorte tööhõive strateegias tähtsal kohal.

Nagu noorte tööhõive paketi väljakuulutatud, asutab komisjon Euroopa Õpipoisiõppe Liidu, et parandada õpipoisiõppe pakkumist ja kvaliteeti ning muuta hoiakuid töökohal toimuva väljaõppe suhtes. Liit ühendab liikmesriike, sotsiaalpartnereid, ettevõtteid, komisjoni ja muid asjaomaseid sidusrühmi. Liidu eesmärk on kutseharidussüsteemi raames edasi arendada kvaliteetset õpipoisiõppe tüüpi koolitust ja tiptasemel tööpõhist õpet ning edendada riigi tasandil partnerlusi kaheosalise õppe korraldamiseks.

Liidu asutamine 2. juulil 2013 on võimalus erasektorit tegutsema õhutada ning anda uus tõuge kvaliteetse õpipoisiõppe ja tööpõhise õppe nõudlusele ja pakkumisele. Ettevõtted võivad loota suurt kasu juurdepääsust suurele hulgale potentsiaalsetele õpipoistele ning lisaks tõuseb tulu ka praegu tehtavatest investeeringutest, mille tulemusena on neil tulevikus olemas kõrge kvalifikatsiooniga tööjõud.

Seepärast kutsub komisjon:

- liikmesriike üles rakendama õpipoisiõpet ja kutseharidust käsitlevaid **riigipõhiseid soovitusi**;
- liikmesriike üles lisama **õpipoisiõppe reformi oma noortegarantii rakenduskavadesse** ja kasutama selle saavutamiseks ELi rahalist tuge ning looma riiklikul tasandil kaheosalise õppe toetuseks tugevaid partnerlusi, kuhu kaasatakse hariduse ja tööhõive eest vastutavad ametiasutused, sotsiaalpartnerid, kutsekojad, kutseharidusasutused, noorte- ja üliõpilasorganisatsioonid, tööhõiveasutused ja ELi rahastamist haldavad asutused;
- **erasektorit üles liitu täielikult toetama** ning võtma kohustust pakkuda rohkem kvaliteetseid õpipoisikohti, tuginedes hiljutistele valdkonnapõhistele algatustele.

5.2 Kvaliteetsete praktikavõimaluste loomine

Praktikal on väga oluline roll selles, et koolist tööle üleminek sujuks ladusalt, ja seda eelkõige kriisiolukorras. Kvaliteetne praktika suurendab noore inimese tööalast konkurentsivõimet ning on suurepärane hüppelaud edasiminekuks alalisele töökohale.

Kuigi praktika tähtsuse osas valitseb üldine üksmeel, ei saa siiski alati kindel olla pakutavate praktikakohtade kvaliteedis ja lisandväärtuses. Probleemid on seotud ebapiisava õppesisu, ebasobivate töötingimuste ja korduva praktikaga, mida pahatihti kasutatakse tegelike töökohtade asendajana. Nende probleemide lahendamiseks on komisjon noorte tööhõive

paketi osana välja kuulutanud uue Euroopa algatuse – Euroopa praktika kvaliteediraamistiku. Komisjon on sotsiaalpartneritega konsulteerinud ning nüüd kiirendatakse raamistikuga seotud tööd, et ettepanek oleks esitamiseks valmis 2013. aasta lõpuks.

Seepärast kutsub komisjon:

- nõukogu üles kiiresti käsitlema komisjoni tulevast **praktika kvaliteediraamistiku** ettepanekut, et uue raamistiku saaks 2014. aasta alguses kasutusele võtta.

5.3 Erasmus +: piiriüleste haridus- ja koolitusvõimaluste avamine

ELi sihtotstarbelistel programmidel on tähtis roll kutsehariduse ja -koolituse arendamises ning nende abil saavad noored paremini kasutada ühtse turu võimalusi. Tudengite suurem liikuvus suurendab tööjõu liikuvust ja aitab kaasa integreerituma tööturu loomisele. Näiteks praegune elukestva õppe programm – ja eriti kutsehariduse ja -koolituse alamprogramm Leonardo Da Vinci – on võimaldanud 500 000 kutsekooli õpilasel ja 225 000 üliõpilasel kasutada tööpõhist väljaõpet teises liikmesriigis. Selline kogemus on aidanud õppureil arendada nii tööks vajalikke kui ka valdkondadevahelisi oskusi, mida tööandjad töötajas otsivad.

Näited selle kohta, kuidas kutsehariduse ja -koolituse liikuvusprogrammid on noori aidanud

- Rumeenlanna Lili osales 2012. aastal Leonardo da Vinci liikuvusprojektis nimega „Kaasaegsete tervishoiusüsteemide rakendamine”. Ta veetis neli nädalat õenduslasel kursusel Barmherzige Bruderi haiglas Austrias Viinis. See andis talle võimaluse omandada uusi teadmisi õenduse erialal ja kaasaegsete uurimismeetodite vallas ning arendada samal ajal oma saksa keele oskust. Kogemus ja kursuse lõpus saadud Europassi õpirände tunnistus aitasid tal leida uue töökoha välismaal.
- Poolast pärit Joanna osales Leonardo da Vinci programmi kaudu 2008. aastal kuuajalisel tööpraktikal Saksamaal, töötades kohalikus seemnefirmas Appels Wilde Samen. Praktika käigus omandas ta oskusi mitmete taimeliikide kasvatamise vallas ning lisaks töötas võõras keeles teises kultuurikeskkonnas. Saadud kogemuse najal asutas ta Poolas oma põllumajandusettevõtte ning on säilitanud tiheda sideme teda vastu võtnud Saksa ettevõttega.
- Saksamaalt pärit Matthias, kes soovis saada mehhatroonikaspetsialistiks, läbis esialgse kutsepraktika Müncheni rahvusvahelises lennujaamas ning läks siis Leonardi da Vinci programmi abil kolmeks nädalaks praktikale Viini lennujaama, et omandada ka rahvusvahelist kogemust. Välismaine praktika aitas tal mõista erinevusi töötavades ja -kultuuris ning andis uue nägemuse tööprotsessidest oma kodumaa ettevõttes.

Järgmises mitmeaastas finantsraamistikus suurendatakse komisjoni kavandatud programmi „Erasmus +” osana märkimisväärselt liikuvusele antavat toetust, mille abil aidatakse kokku ligikaudu 5 miljonit noort, luues muu hulgas rohkem kui 700 000 praktikakohta. Tööandjate ja haridusasutuste koostööd tihendatakse strateegiliste partnerluste ja valdkondlike oskuste ühenduste kaudu, et parandada haridusprogrammide kvaliteeti ja suurendada piiriülest liikuvust.

Nimetatud koostöö mõju saab veelgi suurendada, kasutades selleks riiklikke ja ELi, eelkõige ESFi vahendeid, et pakkuda võimalusi veelgi suuremale hulgale noortele. Nõudlus piiriülese liikuvuse järele on ilmselgelt suur ning seepärast võib välismaiste praktikakohtade arv

märkimisväärselt kasvada. Et seda kasvupotentsiaali paremini ära kasutada, kiirendab komisjon programmi „Erasmus +” selle osa rakendamist ning ka liikmesriigid peaksid oma ESFi eraldisi sel eesmärgil kasutama.

Seepärast kutsub komisjon:

- Euroopa Parlamenti ja nõukogu üles uue programmi „**Erasmus +**” osas kiiresti kokku leppima. Komisjon kiirendab selle programmi kutsehariduse ja -koolituse osa rakendamist pärast programmi käivitamist 2014. aastal;
- liikmesriike üles kasutama ESFi vahendeid **liikuvuse arendamiseks ja toetamiseks kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas**, et aidata noortel omandada vajalikke kutseoskusi leidmaks oma kohta tööturul.

5.4 Oskustesse tehtavad investeeringud ning oskuste ja nõudluse mittevastavuse probleemi lahendamine

Euroopa konkurentsi- ja innovatsioonivõime ning tootlikkus sõltuvad suurel määral kõrge kvalifikatsiooni ja hea väljaõppega töötajatest. Pikaajaline trend üha paremate oskuste nõudmise osas tähendab seda, et noortel, kellel nõutavad oskused puuduvad, on üha raskem tööd leida. Noorte töötuse probleemi lahendamine eeldab seega tegutsemist oskuste nappuse ja oskuste nõudlusele mittevastavuse kõrvaldamise nimel.

Oskuste omandamine algab koolis ning jätkub läbi kõrghariduse ja tööpõhise õppe. Paljud haridussüsteemid on aga nüüdseks osutunud ebapiisavaks, väljalangevuse määr on neis lubamatult kõrge ning nad ei suuda anda noortele olulisi oskusi. Seepärast on vaja haridussüsteeme kiiresti muuta, et parandada nende vastavust tööturu praegustele ja tulevastele vajadustele ning vältida oskuste nappust või nõudlusele mittevastavust.

Oskuste nõudlusele mittevastavuse probleem tuleb eelkõige lahendada sektorites, mille uute töökohtade loomise potentsiaal on üldteada, nagu näiteks IKT, tervishoiu ja roheline majanduse valdkonnas. Komisjon algatas märtsis 2013 kogu ELi hõlmava paljude sidusrühmade partnerluse – suure koalitsiooni digitaaloskuste ja tööhõive edendamiseks –, et lahendada IKT-oskuste puudumise probleemi ELis ning täita neid oskusi eeldavad kavandatud sajad tuhanded töökohad. Komisjon algatas 2013. aasta aprillis ELi tervishoiutöötajate tegevuskava osana ühismeetme tööjõu prognoosimise ja planeerimise parandamiseks tervishoiusektoris. Meetmes osalevad liikmesriigid ja sidusrühmad vahetavad parimaid tavaid. Lisaks sellele korraldab komisjon riikidevahelise kaardistava uuringu uudsete värbamisstrateegiade kohta, milles vaadeldakse sotsiaalmeedia kasutamist noorte tervishoiusektoris tööle meelitamiseks. Komisjon käivitab samalaadsed koalitsioonid või laiema tegevuskavad töökohtade loomise potentsiaali avamiseks ka roheline majanduse sektoris.

Ettevõtlusoskused on võtmetähtsusega tööd otsivate või oma ettevõtet alustavate noorte jaoks. Praktiline ettevõtluskogemus aitab noortel näha sidet hariduse ja tegeliku maailma vahel ning loovaid ideid ettevõtluses ära kasutada. Komisjon esitab haridussüsteemi muutmise toetamiseks üksikasjalikumad ettevõtlusharidust käsitlevad poliitikasuunised. Koostöös OECDga koostatavas ettevõtlushariduse suunavas raamistikus koolidele, kutseõppeasutustele ja kõrgkoolidele julgustatakse ettevõtlusõpet pakkuma ja ettevõtlusoskusi omandama.

Selleks et aidata noortel välismaal tööd leida, teeb komisjon liikmesriikide ja sidusrühmadega tihedat koostööd Euroopa oskuste ja kvalifikatsiooni ala loomise nimel. Selle eesmärk on tagada oskuste ja kvalifikatsiooni hõlpsam tunnustamine teises riigis ning edendada tööjõu liikuvust.

Seepärast kutsub komisjon:

- liikmesriike üles **oma haridussüsteeme moderniseerima ja parandama**, lahendades põhioskuste puudumise probleemi, suurendades jõupingutusi koolist väljalangemise peatamiseks, parandades põimuvaid oskusi, nagu digitaal-, ettevõtlus- ja keeleoskus ning laiendades IKT-põhise õppe kasutamist;
- kõiki sidusrühmi üles suurendama oma toetust **suurele digitaaloskuste ja tööhõive edendamise koalitsioonile**, et leida lahendus 2015. aastaks ennustatud 900 000 vaba IKT-spetsialisti töökoha probleemile Euroopas.

6. Euroopa tööturu ülesehitamine pikas perspektiivis

Enamiku eespool kirjeldatud meetmete mõju on viivitamatu, kui need kohe rakendada. Keskpikal perioodil tuleb majanduse kaasajastamiseks teha siiski palju rohkem, et ehitada üles tõeline Euroopa tööturg, kus kõik kodanikud, nii noored kui ka vanad saavad töö, õpingute ja koolituse eesmärgil vabalt liikuda. Nii saab Euroopa majanduse muuta dünaamilisemaks ja paindlikumaks, tagades samal ajal vajaliku kaitse neile, kes kasutavad oma õigust välismaal elada, töötada ja õppida.

Ühtse turu toimimise tõhustamiseks on esitatud mitmeid ettepanekuid, sh kutsequalifikatsioonide direktiivi, täiendavate pensioniõiguste ülekantavust käsitlevasse direktiivi ja liikuvate töötajate õiguste jõustamist käsitlevasse direktiivi tehtavad muudatused. Peale selle tuleb kiiresti parandada kehtivate ELi õigusaktide täitmist, eelkõige töökohtade ja töötingimuste osas. Lisaks sellele valmistab komisjon sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise valdkonnas ette kodanikusõbralikumaid töötushüvitise eeskirju ja analüüsib võimalust maksta töötajatele, kes otsivad tööd teises liikmesriigis, töötushüvitist pikema kui praeguse kolmekuulise perioodi jooksul.

Komisjoni hiljutine ettepanek riiklike tööturuasutuste koostöö moderniseerimise ja tõhustamise kohta toetab samuti tööturgude edukat toimimist ja tööturukavade tulemuslikkust

ning aitab seega noortel tööturule siseneda. Komisjon teeb ettepaneku luua riiklike tööturuasutuste võrgustik, et võtta kasutusele võrdlussüsteem. Süsteemiga seonduvad vastastikuse õppimise meetmed toetavad Euroopa tööturu ülesehitamist ning tagavad lõpptulemusena tööotsijatele ja tööandjatele paremad ja tõhusamad tööhõiveteenused.

Seepärast kutsub komisjon:

- Euroopa Parlamenti ja nõukogu üles kiirendama kõigi nende ettepanekute valmimist, mille eesmärk on luua kõigile noortele avatud **tõeline Euroopa tööturg**.

7. Töökohtade loomine: ettevõtete abistamine noorte inimeste värbamiseks

Noorte töötus väheneb püsivalt ainult siis, kui majanduses luuakse rohkem töökohti. Seepärast aitavad kõik praegu Euroopas võetavad majanduskasvu ja töökohtade loomist taastavad meetmed kaasa noorte töötuse probleemi lahendamisele. Euroopa tasandil iga-aastases majanduskasvu analüüsis ja riikide tasandil riigipõhistes soovitusetes esile toodud prioriteetides kirjeldatakse edasist tegevuskava. Erilist tähelepanu tuleb pöörata õigete stiimulite loomisele ettevõtete, eelkõige VKEde jaoks, et nad värbaksid tööle noori ja säilitaksid nende töökohad.

Töötus on ebaproportsionaalselt tabanud just noori. See osutab laiematele sügavalt juurdunud probleemidele tööturgude toimimises. Mitmes riigis on noored tähtajalise lepinguga töötajate hulgas ülekaalus. Tähtajaliste ja tähtajatute lepingute vahelise lõhe vähendamine töökaitsealastes õigusaktides aitaks lihtsustada uute töötajate, sh noorte üleminekut esimeselt ajutiselt töökohalt püsivamale paremate karjääri võimalustega töökohale. Noorte inimeste esimesele töökohale värbamisega seotud kulude vähendamine sihtotstarbeliste toetuste ja sotsiaalkindlustusmaksete vähendamise kujul madala kvalifikatsiooniga töötajate puhul võib õigetes oludes avaldada märkimisväärset mõju.

VKEdel ja eriti mikroettevõtetel on oluline roll noortele suunatud töökohtade loomises ning seepärast tuleb teha kõik mis võimalik, et tagada neile juurdepääs edukaks tegevuseks vajalikule rahastamisele. Siinkohal on oluline roll Euroopa Regionaalarengu Fondil, mis pakub nii otsetoetusi VKEdele kui ka kaasrahastab mitmeid finantsvahendeid. Euroopa Investeerimispangal (EIP) on samuti otsustav roll. Hiljutine kapitali suurendamine 10 miljardi euro võrra avab eeldatavasti võimaluse anda ajavahemikul 2013–2015 igal aastal 12,5 miljardi euro ulatuses otsetoetusi VKEdele ning seega võib kogusummas VKE laenudena kasutusele võtta ligikaudu 37,5 miljardit eurot, kui arvesse võtta ka kaasrahastamist ja muid laenu liike, millest VKEd kaudselt kasu saavad. Komisjon teeb koostööd EIP-ga, et töötada välja ühismeetmeid VKEdele antavate laenude toetamiseks.

Seepärast kutsub komisjon:

- liikmesriike üles rakendama **riigipõhiseid soovitusi**, sh piirama tööjõu kõrget maksukoormust, vähendama töökaitsealastes õigusaktides lõhet eri tüüpi töölepingute vahel ja kaaluma sihtotstarbelisi meetmeid noorte värbamise stimuleerimiseks.
- **Euroopa Investeerimispanka üles tugevdama toetust VKEdele** töökohtade loomiseks ja õpipoisikohtade pakkumiseks alla 25aastastele noortele ning kiirendama komisjoniga tehtavat koostööd VKEsid toetavate uute mehhanismide rakendamiseks.

1. lisa – Noorte tööhõivet käsitlevad riigipõhised soovitused

BE	Lihtsustada ja tugevdada ühtsust tööhõivet soodustavate meetmete, aktiveerimismeetmete, töövahenduse, hariduse, elukestva õppe ja kutseõppe poliitika vahel eakamatele inimestele ja noortele.
BG	Kiirendada riikliku noorte tööhõive algatuse rakendamist, näiteks noortegarantii kaudu. Võtta vastu kooliharidusseadus ja käivitada kõrgharidusreform, eelkõige viies paremini omavahel vastavusse haridustulemused ja tööturu vajadused ning tugevdades koostööd hariduse, teaduse ja ettevõtete vahel.
DK	Parandada kutsehariduse kvaliteeti väljalangemismäära vähendamiseks ja suurendada praktikakohtade arvu.
EE	Jätkata jõupingutusi haridus- ja koolitussüsteemi paremaks vastavusseviimiseks tööturu vajadustega, kaasates veelgi rohkem sellesse protsessi tööturu osapooli ja rakendades sihtmeetmeid noorte töötuse kaotamiseks.
ES	Rakendada noorte tööhõive ja ettevõtluse riiklikus strateegias ajavahemikuks 2013–2016 sätestatud meetmed noorte töötuse vastu võitlemiseks (näiteks nn noortegarantii kaudu) ning jälgida tähelepanelikult nende meetmete tulemuslikkust. Jätkata jõupingutusi hariduse ja koolituse tööturu vajadustega vastavusse viimiseks, koolist väljalangevuse vähendamiseks ja elukestva õppe edendamiseks, jätkates kaheosaliste kutseõppeprogrammide kohaldamist ka pärast praegust katsetappi ja luues õpilaste tulemuste tervikliku järelevalvesüsteemi 2013. aasta lõpuks.
FI	Rakendada ja jälgida tähelepanelikult käimasolevate meetmete mõju noorte ja pikaajaliste töötute tööturupositsiooni parandamiseks, keskendudes eelkõige tööks vajalike oskuste arendamisele.
FR	Võtta lisameetmeid koolist tööle ülemineku parandamiseks, näiteks noortegarantii ja õpipõisiõppe edendamise kaudu.
HU	Lahendada noorte töötuse probleem, näiteks noortegarantii abil. Rakendada riiklik strateegia koolist väljalangevuse vastu ning tagada, et haridussüsteem annaks kõikidele noortele tööturul olulised oskused, pädevused ja kvalifikatsiooni. Toetada üleminekut ühest haridusetapist teise ja haridusest tööturule. Rakendada kõrgharidusreform, mis võimaldab kolmanda taseme hariduse rohkematele inimestele, eelkõige ebasoodsamas olukorras olevatele

	tudengitele.
IT	<p>Võtta täiendavaid meetmeid eelkõige naiste ja noorte tööturul osalemise suurendamiseks, näiteks noortegarantii rakendamise kaudu.</p> <p>Tugevdada kutseharidust ja -koolitust, tagada riiklike tööturuasutuste suurem tõhusus ning parandada kolmanda taseme õppuritele suunatud nõustamisteenuste kvaliteeti. Suurendada jõupingutusi, et vältida koolist väljalangemist ning parandada koolide kvaliteeti ja tulemusi, reformides ka õpetajate kutse- ja karjäärialast arengut.</p>
LT	Parandada noorte tööalast konkurentsivõimet, näiteks nn noortegarantii abil, suurendada õpipoisiõppe kavade rakendamist ja tulemuslikkust ning lahendada tööturu nõudluse ja töötajate oskuste püsiva mittevastavuse probleem.
LU	Tõhustada meetmeid noorte tööpuuduse vähendamiseks aktiivse tööturupoliitika ülesehituse ja järelevalve parandamise kaudu. Tugevdada üld- ja kutseharidust, et noorte oskused vastaksid paremini tööturu nõuetele, eelkõige sisserändaja taustaga inimeste puhul.
LV	Võidelda pikaajalise ja noorte töötusega, suurendades aktiivsete tööturumeetmete ning sihtotstarbeliste sotsiaalteenuste ulatust ja tõhusust. Tõsta noorte tööalast konkurentsivõimet, näiteks nn noortegarantii abil, töötada välja põhjalik kutsenõustamine, viia ellu reforme kutsehariduse ja -koolituse vallas ning parandada praktikakohtade kättesaadavust.
MT	Jätkata poliitiliste jõupingutustega, et vähendada koolist väljalangemist, eelkõige luues põhjaliku järelevalvesüsteemi. Suurendada hariduse ja koolituse vastavust tööturu vajadustele, et lahendada oskustöötajate nappus ja viia selleks läbi ka väljakuulutatud praktikasüsteemi reform.
PL	Tugevdada jõupingutusi noorte töötuse vähendamiseks, näiteks nn noortegarantii kaudu, suurendada praktikakohtade ja töökohal õppimise võimaluste kättesaadavust, tõhustada koolide ja tööandjate koostööd ning tõsta õpetamise kvaliteeti.
RO	<p>Võitlemaks noorte töötuse vastu, rakendada viivitamata riiklik noorte tööhõive kava, sealhulgas näiteks noortegarantii kaudu.</p> <p>Kiirendada reforme kutsehariduse ja -koolituse valdkonnas. Viia kolmanda taseme haridus veel paremini vastavusse tööturu vajadustega ja parandada ebasoodsas olukorras olevate inimeste juurdepääsu sellele. Rakendada koolist väljalangemise vastane riiklik strateegia, keskendudes kvaliteetse väikelaste hariduse kättesaadavuse parandamisele, sealhulgas roma laste seas.</p>

SE	<p>Teha rohkem pingutusi, et parandada madala kvalifikatsiooniga noorte ja rändetaustaga inimeste lõimimist tööturule, kehtestades tugevamad ja paremini suunatud meetmed, et parandada nende tööalast konkurentsivõimet ja tõsta nõudlust nende elanikkonnagruppide tööjõu järele. Kiirendada tööd koolist tööle ülemineku lihtsustamiseks, sealhulgas kasutades ulatuslikumalt töökohapõhist õpet, õpipoisiõpet ja muid lepinguvorme, kus on ühendatud tööhõive ja haridus. Täiustada noortegarantiid, et see hõlmaks paremini noori, kes ei õpi.</p>
SI	<p>Võtta täiendavaid meetmeid noorte kolmanda taseme hariduse omandanute, eakate ja madala kvalifikatsiooniga töötajate tööhõive suurendamiseks, keskendades vahendid spetsiaalselt väljatöötatud aktiivsetele tööturumeetmetele ja suurendades nende tulemuslikkust.</p> <p>Vähendada oskuste mittevastavust, suurendades asjaomase kutsehariduse ja koolituskavade atraktiivsust ning tihendades koostööd asjaomaste sidusrühmadega tööturu vajaduste hindamisel.</p>
SK	<p>Tõhustada jõupingutusi noorte töötuse probleemi lahendamiseks, näiteks noortegarantii abil. Astuda samme, et muuta õpetajaamet noortele ligitõmbavamaks ja parandada haridusalaseid tulemusi. Suurendada kutsehariduses ja -koolituses töökohal pakutava väljaõppe võimalusi. Koostada kõrghariduses rohkem praktilisi tööle suunatud bakalaureuseprogramme.</p>
UK	<p><i>Youth Contract</i> kavale tuginedes tugevdada meetmeid, et tegeleda noorte töötuse probleemiga, näiteks noortegarantii kaudu. Parandada õpipoisiõppe kvaliteeti ja pikendada selle kestust, lihtsustada kvalifikatsioonisüsteemi ja suurendada tööandjate kaasatust, eelkõige kõrg- ja kesktaseme tehniliste oskuste pakkumisel.</p> <p>Vähendada selliste 18–24 aastaste noorte arvu, kellel on väga kehvad põhioskused, rakendades sealhulgas tõhusalt praktikaprogrammi (<i>Traineeships programme</i>).</p>

2. lisa – Noorte tööhõive töörühmade noortele suunatud abi

<p>Iirimaa</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Iirimaa töökohtade tegevuskava osana käivitati 2012. aasta detsembris tööturu haridus- ja koolitusfond „Momentum”, et anda oskustealast koolitust kuni 6 500 pikaajalisele töötule. Euroopa Sotsiaalfondist toetatakse fondi 10 miljoni euroga; fondi kogueelarve on 20 miljonit eurot. Selle fondi neljast meetmest üks on konkreetselt loodud alla 25aastastele noortele. Praegu saab selle konkreetse meetme alusel toetust 816 noort inimest. Kuna noored võivad osaleda ka kolmes ülejäänud meetmes, on „Momentumi” noorte osalejate koguarv 1 353. – 25 miljonit eurot paigutati ümber integreeritud programmi „Youthreach”, mille raames pakutakse haridust, koolitust ja töökogemust noortele, kes on koolist välja langenud ning kellel puudub kvalifikatsioon ja kes ei ole saanud kutsekoolitust. See võimaldab kuni 2013. aasta lõpuni alal hoida 3700 koolituskohta.
<p>Slovakkia</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Pärast ESFi vahendite ümberpaigutamist algatati 2012. aasta novembris kaks riiklikku projekti (mahus 70 miljonit eurot), et toetada töökohtade loomist alla 29aastastele noortele kõige suurema tööpuudusega piirkondade era- ja omavalitsussektoris (eesmärk 13 000 uut töökohta). Projektide rakendamine on seni olnud edukas, kuna mikroettevõtjad ja VKEd on olnud väga huvitatud noortele töövõimaluste pakkumisest. Kuni 2013. aasta mai keskpaigani loodi rohkem kui 6 200 uut töökohta (lepingud mahuga 33,1 miljonit eurot).
<p>Leedu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Leedus on kõik ESFi kavandatud meetmed rakendatud. Ühe projekti eesmärki muudeti, et pakkuda kutsekoolitusprogramme ligikaudu 6 000 noorele. Selle projekti eelarve on ligikaudu 6 miljonit eurot. Projekt algas 2012. aasta augustis ja lõpeb 2013. aasta augustis. Osalejaid on 4 851. – Noortele esmaseid tööoskusi andvat projekti laiendati 6 miljoni eurose lisaelarvega, et toetada ligikaudu 6 000 noort. Projekt algas 2011. aasta juulis ja lõpeb 2013. aasta novembris. Projektis on juba osalenud 4 382 noort töötut. – Ettevõtluse edendamise fond (14,5 miljonit eurot ESFist) pakub praegu laenusid ja koolitusteenuseid idufirmadele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele, kusjuures noored on selle meetme raames prioriteetsete sihtrühmade hulgas. Kiideti heaks uus meede (maksumusega 3 miljonit eurot), et suurendada selle idufirmadele ja FIEdele suunatud laenukava atraktiivsust. – Hiljuti kiideti heaks veel üks uus ESFi meede (9,3 miljonit eurot) „Esimese töökoha toetus”, millega asendatakse olemasolev esimese töökoha sotsiaalkindlustusmaksete vähendamise kava palgatoetustega. Projekt algas 2012. aasta augustis ja lõpeb 2015. aasta septembris. Kavandatud osalejate arv on 20 000. 18. aprilliks 2013 saadud taotluste arv on 4 858. – 17. aprillil 2013 kiideti heaks uus meede „Noorte tööhõive ja motivatsiooni

	<p>edendamise” mahus 2,3 miljonit eurot. Kaks projekti on suunatud vabatahtlikule tegevusele ja haavatavas olukorras olevate noorte individuaalsele toetamisele.</p>
Läti	<ul style="list-style-type: none"> – 11 miljonit eurot on eraldatud mitmele meetmele, millega toetatakse noori, kellel pole kvalifikatsiooni või kes soovivad saada uut, tööturule orienteeritud kvalifikatsiooni. Meetmete tulemusena suureneks ELi toetust saavate noorte töötute osakaal 24 %-lt 40 %-le, sealjuures kutsekoolituse arvnäitajad kahekordistuksid. – Viieaastase kutseharidusprogramme ning hariduse ja karjääri edendamiseks vajalikke põhioskusi ja -pädevusi käsitleva projekti (<i>Acquiring Vocational Education Programmes, Basic Skills and Competences for Sustaining Education and Career Development</i>) eesmärk on ette valmistada kutsehariduse teise taseme spetsialiste, et edendada tööks ja jätkuhariduseks vajalike kutseoskuste ja -pädevuste omandamist ning lihtsustada tööturule integreerumist. Meedet rakendatakse koostöös kutseharidusasutustega. Eesmärk on pakkuda 12–18kuulisi programme 2. ja 3. taseme kutsekvalifikatsiooni omandamiseks vähemalt 4 000 alla25aastasele noorele. 2013. aasta mai lõpuks oli 2. ja 3. taseme kutsekvalifikatsiooni saanud 1 372 tudengit. – 2013. aastal rakendatakse „Noorte õpikodade” meedet, mida kaasrahastab ESF ja mille eesmärk on tutvustada kuni 500-le 15–24aastastele kutsekvalifikatsioonita noortele kolme ametit, et nad saaksid teha teadliku karjäärivaliku.
Portugal	<ul style="list-style-type: none"> – Portugalis (mandriosas) on riikliku algatuse „Impulso Jovem” raames toimunud struktuurifondide vahendite ulatuslik ümberplaneerimine ning sellest saab 2015. aasta lõpuks kasu 90 000 noort inimest. 143 miljonit eurot ESFi vahendeid on ümber paigutatud, et rahastada meetmeid, mis on seotud praktikakohtadega olulisemates majandusharudes ning toetada 18–30aastaste värbamist tööandja sotsiaalkindlustusmaksude hüvitamise kaudu. – Programmi laiendati 2013. aasta veebruaris, et lisada abikõlblikkuse kriteeriume ja täiendavaid piirkondi. Mai lõpuks on programmi kaasatud 9 676 noort inimest. Madeira ERFi tegevusprogrammist paigutati 10 miljonit eurot ümber vastavasse ESFi tegevusprogrammi noorte tööhõive toetamiseks (nt praktikakohad ja värbamisstiimulid). Mai lõpuks oli programmiga hõlmatud lisaks veel □1 497 noort.
Hispaania	<ul style="list-style-type: none"> – Hispaanias paigutati 2012. aastal üle 286 miljoni euro ELi vahendeid ümber noortega seotud meetmetesse. Nendest 135 miljonit eurot suunati riiklikele tööturasutustele noorte aitamiseks töö leidmisel. Seni rakendatud noortemeetmed hõlmavad tööhõivealaseid seminare, millel on osalenud ligikaudu 9 500 noort. Need programmid sisaldavad nii tööhõivet kui ka

	<p>koolitust. Peale selle on 142 000 noort saanud kasu noori inimesi värbavate ettevõtete toetamisest sotsiaalkindlustusmaksu vähendamise vormis.</p> <ul style="list-style-type: none"> – 2012. aastal paigutati 50 miljonit eurot ESFi vahendeid diskrimineerimise vastase võitluse programmi. Programmi meetmed noorte töötuse probleemi lahendamiseks hõlmavad peamiselt integreeritud tööhõivekavasid, mis on kohandatud vastavalt eri rühmade vajadustele. Kõnealused rühmad on puuetega noored, noored romad ja erivajadustega noored, kelle tööalane konkurentsivõime on keskmine. – Hispaania valitsus esitles 12. märtsil 2013 ettevõtluse ja noorte tööhõive strateegiat aastateks 2013–2016. See algatus hõlmab 100 üksikmeedet noorte töötuse probleemi lahendamiseks. Meetmed on suunatud üldiselt alla 30aastastele noortele ja eriti töötutele. Strateegia eesmärkide saavutamiseks ja uute meetmete rakendamiseks on eraldatud 3,485 miljardit eurot. Teatavaid meetmeid rahastatakse praegusel ja tulevasel programmitööperioodil osaliselt ESFi vahenditest.
Itaalia	<ul style="list-style-type: none"> – Ühtekuuluvusmeetmete tegevuskava esimese etapi raames on eraldatud 1,4 miljardit eurot hariduse ja tööhõive edendamise meetmetele, sh tööalase konkurentsivõime kava rahastamine Sitsiilias maksumusega 452 miljonit eurot, millest loodetakse kasu ligikaudu 50 000 noorele; uued haridusvõimalused 65 300 Lõuna-Itaalia tudengile ja 13 000 uut liikuvusvõimalust. Teises etapis eraldati täiendavad 620 miljonit eurot noori ning mittetöötavaid ja mitteõppivaid noori toetavatele meetmetele, nagu ettevõtluse edendamine ja koolist väljalangevuse vähendamine. – Lisaks sellele kaasrahastab ESF programmi AMVA, millega edendatakse õpipoisiõpet (118 miljonit eurot) ning programmi FIXO (õpilaste nõustamine ja töölevärbamine) maksumusega 36 miljonit eurot.
Kreeka	<ul style="list-style-type: none"> – Pärast 2012. aasta lõpus toimunud ulatuslikku ümberprogrammeerimist kinnitati 2013. aasta jaanuaris riiklik noorte tegevuskava, mida EL toetab 517 miljoni euroga. Tegevuskava eesmärk on edendada noorte tööhõive, koolituse ja ettevõtlusega seotud meetmeid ning selle sihtgrupiks on peaaegu 350 000 noort. Viimastise planeerimise raames kavandatakse 1,2 miljardi euro suurust lisatoetust, et leevendada VKEde likviidsusvajadusi Kreeka ametiasutuste viimase teabe kohaselt on noorte tegevuskava uued algatused, millega on juba algust tehtud (ligikaudu 47 miljonit eurot), suunatud noorte töötute ajutisele värbamisele (kuni 35 aastased) kultuurisektori ühiskondlikes tööprogrammides ja sotsiaalstruktuuride toetamisele, eesmärk on vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastane võitlus noorte töötute värbamisel. – Lisaks sellele on käivitatud tegevuskava järgmiste meetmete rakendamine (ligikaudu 146 miljonit eurot): a) „vautšer tööturule sisenemiseks”, mis hõlmab viie kuu pikkust koolitust ja praktikat ettevõtetes ning on suunatud 45

	000 noorele töötule, kel vanust vähem kui 29 eluaastat; b) teoreetiline ja töökohal läbiviidav koolitus sama vanusepiiriga 1 000 noorele töötule meremehele.
--	--